

Родной язык

8 класс

Тема урока:
Айланыу-
обращение.

Цели урока:

Айланыуны юсюндөн билимни
терен,
кенг этиу, джазыу, сёлешиу тилде
айланыула бла тюз хайырланыргъа
юретиу ; Ана тиллерине сюймеклик
сингдириу.

Опрос домашнего задания.

Орфографиялықъ минут.

Сёзледе джетишмеген харифлени сала джазыгъыз.

-зык...ыл, т...ширыу, къу...анч, кю...нге, мий...кден, шуу...лдаб, джанын...
ан, ту...ар, къы...чыкъны.

Опрос домашнего задания.

Орфографиялықъ минут.

Сёзледе джетишмеген харифлени сала джазыгъыз.

-зык~~к~~ыл, тиширыу, къууанч, кюнгэ, мийикден, шуулдаб,
джанындан, туар, къызчиқъны.

Новый материал.

Джанғы материалны анғылатыу.

Адам, кимге болса да
айланыб (атын айтыб),
сёлеширге болады; аны
тонытхан сёзле айланыу
дейдиле.

Сёз ючюн:

Эшта, Хаджи-Мырза, сени боюнсхангдан
къутулур заман джетген болур.

- Айлануу айтымгъа член болмайды, айтымны
членлеринден анга соруу салынмайды.

-Айланыу айтымны аллында, ичинде неда аягъында келирге болады.

Сёз ючюн:

Джай узуну джырладынг эсе, тели каска, къыш узуну хайда тепсе, джай ишлеген къыш токъ болур, ма менича, ишлемеген ачдан ёлюр, ма сенича!

-Айланыу айтымны ичинде келсе, ол запятойла bla айрылады.

Айланыу айтымны аягъында келсе, айланыуну
аллына тыйгъыч белги салынады.

Сёз ючюн:

Айт, джолунг, ызынг къайдан, не излейсе, ашхы
улан?

1. Ёксюз болуб ёсген эдинг, Гапалау, кёб къыйынлыкъ кёрген эдинг, Гапалау, къарыусузгъа нёгер эдинг, Гапалау.
2. Джамагъат, газетледен, радиоладан фронтлада болумну кесигиз билесиз.
3. Сен кече, кюн да ишлемез эдинг, харыб, ала ишлетедиле ансы.
4. Ариу суула! Не джерледен чыгъасыз, гузаба этиб, къалайлагъа барасы з?

Итог урока:

- 1.Айланыу деб неге айтабыз?
- 2. Айланыула къалай къураладыла?
- 3. Айтымны къалайында тюберге боладыла?

Домашнее задание:

138-чи иш. Айланыу деб, неге айтылгъанын
билирге.